

Nro. 38.

A' FELS. R. TSASZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Novembernek 10-dik napján 1795.
esztendőben.*

* * * * *

Respondent rebus nomina saepe suis

DVX CLaIrfalt VIRTute sVa MVLta sparsIt
nVbILa

Nubila per *Clairfait* nunc reddita clara videmus,
Est ergo *Clairfait* nomen et omen habens.

Gróf *Clerfayt* Feldmarsál hadi dolgaink, né-
hány hónapoktól fogva setét homállyal bé-
vonatott egének kárpityát nemtsak fel derítette,
hanem olly világosságot szerzett annak, mellynek
vilagánál a' Felséges Austriai ház ditsőségének
irigyei vakoskodva fognak járni. — *Moguntziát*

mind innen, mind túl fel óldozta a' Frantziák ostroma alól, el vette azon földi erősségeiket, a' mellyeken esztendőnél tovább dolgoztak, és a' mellyeknek még tsak látására is meg borzadt az emberi természet; már Oct. 30-dikán 93 ra ment az el nyert ágyúknak száma, és azóltától fogva is minden nap több több ártilléria, munitió, és tár szekerek vitettetnek bé Moguntziába. Ama nevezetes nemzeti képviselőnek a' *Thionvillei Merlinnek* is el nyerték vitézeink 6 lovas parádés hintáját. Maga az ellenség számtalan munitió s szekereket vettetett a' levegő égbe. A' *Merlin* megtaláltatott írása szerént, a' múlt Octob. 28 dikán 52 batallion gyalogságból, 5 regement lovasságból, 3 regement lovas 's ugyan annyi gyalog ártilleristákból, 2 regement *Sapeursökből*, az az, sántz ásókból, és 2 compánia *Mineürsekből*, az az, mina ásókból állott a' *Moguntziát* egynéhány hólnapö kig ostromlott Fr. armádia. *Boros* Generál Majör el süllyesztvén a' *Niederwerthi* sziget és *Ehrenbreitstein* közt állott hidat, egy Oberstert, 20 fő tisztet, és 655 köz embert ejtett fogságra az ellenség közül. Ezen ditsösséges gyözedelmnek meg halálására, Gróf *Clerfayt* rendelkezéséből, Nov. első napján az egész Cs. Kir. armádia ölzve gyűlvén a' tsata piatzon, reggeli 9 órakor méltó hála-kat adott a' Felséges úr Istennek a' nyert gyözedelemért, és a' Szent Mise végződése után nagy ágyú ropogások közt tartotta a' *Te Deum Laudamust*. —

Most már *Moguntziában* vagyon a' nevezett Feldmarsálnak fő kvártélyja, a' honnan Oct. 30-dikán jókor reggel *Oppenheimba* utazott, külső vigyázo seregeink *Alzey* és *Kreuznak* mellett állottak, portára ki ment vitézeink igen sok magazinumokat nyertek. Az erdőkben és helységeekben még most is sok munitziók, az utakon pedig sok kardok és flintáktaláltatnak, egyfzóval halhatatlan emlékezetet szerzett Gróf *Clerfayt* magának mostani gyözedelme által, annyival inkább, mi-

vel a' mint iratik, allig véstettünk el 1000 embert; a' *Manfredini* és *Pelegri* regementyei leg többet szenvedtek. Az el fogatott Frantziáknak száma 2000 főre tétetik.

Gr. Wurmser lovas Generális arról tudósította *Sekkenheimből* ide küldött, és a' múlt pénteken ide érkezett kurirja által a' Fels. udvari hadi Cancellariát, hogy a' *Manheim* előtt lévő akasztó hegyen ellenség által épített földi erősségeknek, a' honnan t. i. sok kárt tehetett volna seregeinkben, öszve rontására Oct. 29 dik napját követett éjjelt rendelte, 's azon dolgot *Mészáros* Generál Majórra bizta, a' ki is a' nevezett napon, estéli 7 órakor meg támadván azon erősségeknek fedezésekre rendeltetett Fr. batallionokat, széllyel üzte, sántzaikat el foglalta, az abban találtatott ágyúk lyukait bé szegezette, és így haszontalanokká tette a' Frantziáknak munkáit. Ugyan akkor *Gr. Latour* Fm. Lajtnántis el foglalta a' *Nekhar* mellett lévő sántzokat, a' mellyeket noha meg nem tarthatott az ellenségnek szüntelen való tüzelése miatt; de még is használt annyiban, a' mennyiben magára fordítván az ellenség figyelmetességét, a' *Manheim* előtt lévő akasztó hegyen épült földi erősségeknek el vételét könnyítette. Ezen szerentsés történetéről, és seregeinknek abban mutatott vitézségéről különös tudósítást fog *Gróf Wurmser* ennekutánna küldeni.

A' *Moguntzia* alatt történt szerentsés viadalaról ekként beszéll, egy *Ménus* mellett költ levél: „A' győzedelmeskedő Cs. K. ármádia két colonnéban üzi az ellenséget; az egyik *Oppenheimor* keresztül *Vormátzia* felé marsirozik, a' másik *Kreuznak* felé. Három óra alatt mind a' három sor sántzok, mellyeken 11 egész hólnapig dolgoztak a' Frantziák, és nevezetes tisztyeik minden mesterségeiket annak készítésére fordították, el foglaltattak, magok pedig széllyel üzettek. Nem hátrálni, hanem sebesen futni láttattak a' Frantzia colonnék. Délután az *Oppenheimi* sántzok is el

vétettek. *Guntersblum* környékén igen véres tsa-
tájok volt az *Ulánusok*nak a' Fr. huzárokkal. —
Mombachnál leg vakmerőbben viselte magát a'
Frantziáság.

Limburgból írják, hogy minekutánna *Neuwied*
felett egy batteriát készítettek volna a' Cs. K. se-
regek, nagy munkával és veszteséggel is allig jár-
hatnak az ott lévő *Rénus* hidján a' Frantziák, már
is igen sokan temettettek el annak mélylységes ör-
vényeiben.

A' *Manheimban* lévő Fr. gárnison, követke-
ző fel tételek alatt akart capitulálni. 1.) Hogy
szabadon ki költözhessen abból. 2.) Hogy a' *Nec-
kár* vize tsutsánál bé záratott 6000 főből álló Fran-
tziáságnak szabad el menetel engedtessek. — 3.)
Hogy a' *Rénus* tsutsa az ellenség birtokában ha-
gyattassék. 4.) Hogy neutralis maradjon *Man-
heim* városa, úgyhogy se a' Frantziák, se a' Csá-
szári királyi seregek abba bé ne mennyenek. —
Gróf *Wurmser* egy átállyában el nem fogadta ezen
fel tételeket, hanem azt kívannya, hogy adattas-
sék fel azon varas.

Olasz Ország.

A' közép tengerben úszkáló *N. Britanniai*
flottának kórmányozó vezérje *Hotham* Admirális
Hawre Admirálisnak adta a' vezérlését által, ez
a' flotta 6 linea hajóval, három fregáttával sza-
porítatott. A' múlt hólnapnak 15-dikén 150 Hor-
váth katona egy *Loáno* és *St. Spirito* közt lévő
tanyára ütvén, abban sok Frantziát le vagdaltak,
's el is fogtak. A' nem mezfze állott Fr. seregek
kemény tüzet adtak reájok, de egyetlen egyet
sem ejthettek el. — A' *Bormida* nevű völgyben
vólt Cs. K. ártillériai, és az ott lévő árúadiának
bagázsiája a' sárnak, és a' *Bormida* folyó vizének
fel duzzadása miatt *Páviába* küldetett. — —
— — Az *Olasz Országban* lévő Fr. ármádiá-
hoz 12 eleséges hajók mentenek; minden tsudál-

kozik, hogy az Angliai flottának markát el kerülhették. Úgy hallatik, hogy az Olasz Országai armádiák közt fegyver szűnés fog lenni.

Batáviai Respublika.

A' Hollandiai tartománynak nemzeti képviselői akként nyilatkoztattak ki magokat, hogyha a' Hágai Köz Rendek Nov. 25-dik napjáig a' nemzeti Conventnek öfzve gyűlléséről végzést nem hoznak, ök a' több velek egyget értő tartományokkal együtt öfzve fogják azt hívni. Azt is meg határozták, hogy a' melly tisztviselők az előbbi igazgatásnak formáját kedvellették, böldegították, és a' jó patrióta polgároknak tisztségektől való meg folytatók végett instántziákat adtak bé a' Helytartó Fejedelemnek, leg ottan idéztesenek törvénybe, és bünösöknek találtatván folytassanak meg hivatalyaiktól. — A' Jó reménység hegyének kórmányozója a' Hágai Köz Rendeknek küldött levelében azt jelentette, hogy *Elphinstone* Anglus Admirál is 6 linea hajóval, 4 fegáttával a' *False Bayba* bé menvén, egy levelet küldött nékie, mellyet *Kéwben* (Angliának *Londonhoz* közel lévő várasában) a' múlt Feb. 7-kén irt, 's néki azt parantsolta, hogy azon coloniát adgya által az Anglusoknak, és ezek mind addig megtartsák, valameddig a' régi kórmányozásnak módja visszfa nem állitatik Hollandiában, de hogy mind ö, mind a' lakosok üres választ adtak azon levelekre, és magok védelmezésére szorosán öfzve tsatolták magokat.

Számos Hollandiai kereskedő hajók tértek visszfa a' napkeleti Indiáról, és szerentsésen bé is repültek egy *Norvégiai* kikötő helybe. — A' Helvétziai Kántonok azt kívánták a' Batáviai respublikától, hogy a' szolgálatjában lévő Helvétus seregeket jövő Martiusig tartsák meg. A' Hágában lévő Fr. minister *Noël* egy jegyzést nyújtott bé a' Köz Rendeknek, mellyben azt kívánnya,

hogy a' Fr. és Hollandiai respublikák közt szerzett békességnek 18-ik cikkelyére nézve, a' melly tudnillik a' *Scáldis, Mósa, Waál* és *Rénus* folyó vizeken való szabados hajokázást tárgyazza, nyilatkoztassak ki magokat.

Nagy Britannia.

Pith minister és az Ország fő Cancelláriusa még most is a' *Walmeri* kastélyban *Dowre* szomszédságában mulatnak, a' hová *Boyd* Londoni gazdag pénzváltó csak nem mindennap el megy, és a' *Dowreben* mulató Fr. Commissariusokat is gyakorta meg látogattya. Ezek már végre hajtották az Amérikában el fogatott Frantzia és Anglus katonáknak egymással való felváltatásokat. *James Jakson* egy különös dologban Bétsbe küldötte a' Londoni ministerium. A' napkeleti kereskedő társaság azt végzette Oct. 14 ikén, hogy *Hastings* úr processusára fordított költséget megfizesse, néki pedig magának illendő pensiót adjon, melly végzesének állandóságára nézve engedelmet kért a' fő kormányszéktől. A' *Yarmuti* kikötő helyben 17 transport hajók jutottak bé Oct. 13-dikán, mellyeken Frantzia emigránsok és lovak vóltanak. Az egész Anglia kavalleria vízfza megy Hannoverából. Octob. 15 dikén azt a' parantsolatot küldötte az Admirális a' *d' Yeu* nevű Fr. szigetbe, hogy az ott lévő Anglus regementek, az emigránsokat és Rojalisákat ott hagyván, legottan mennyenek vízfza Angliába.

Spanyól Ország.

A' *Figuerasi* erősséget 160 ágyúkkal együtt vízfza adták a' Frantziák. A' Provinciális katonaságnak meg engedődött a' haza menetel; ellenben a' rendes katonaság számára az egész Országban verbuáltatik. *Gibraltár* környékére egynéhány Spanyol truppok menni parantsoltattak, és a' *Sz. Rochi*, és nevezett erősség közt való egyes-

ség félbe szakadott. A' Frantzia emigránsokból álló legiók más regementekre osztattak fel. A' Katalóniai ármádia az Ország belső tartományaiba megyen. A' Fr. emigránsok *Seviliába* és *Grenadába* küldettek. A' Portugalliai segítő seregek vissza indultak hazájokba. A' *Lissabonai* udvar és Fr. respublika közt szerzendő békességnek dolgát a' *Madritti* udvar vállalta magára. Az Amériki Spanyol coloniáknak védelmezésekre egy 14 hadakozó hajóból álló flotta készitetik ki *Cadixban*. Az egyházi dolgokra nézve ki rendeltetett Commissióhoz egynéhány szerzetes rendeknek Generálisai, és más tekintetes papi személyek is küldettek. *Duca d' Alcudia* miniszternek *della Pace* hertzegei nevet és egy olly uradalmat ajándékozott *Grenadában* a' király, mellynek esztendei jövedelme reá megy egy millió reálra. — Minden jobbágyainak kemény parantsolatot adott a' király, hogy a' Spanyol Ország, és Fr. respublika közt kötött békességnek pontyait szorosán betöltsék, a' ki ellenközöt mivelénd, úgy fog meg büntetni, mint a' közönséges bátorságnak meg háborítója.

Frantzia Ország.

Lemaitre felől, kiről a' múlt alkalmatossággal beszélettünk, következő tudósítást olvasunk egy Párisi közönséges levélben: „*Colonne* miniszter idejében egy volt a' királyi tanács és finántziális titoknokok közül, a' ki még akkor egy királyi végzést közlött másokkal, mellyben rútszinekkal festette le a' nevezett finántz ministert, és azt hirdette a' nép előtt, hogy nem sokára bankrotirozni fog a' Frantzia Státus. Ezen hamis parantsolatnak közönségessé tétele után az egész gyanúság *Lemaitrere* esett, és meg találtatván nálla a' kéz irás, a' Bastillába küldetett 's meg parantsolatott a' Parlamentomnak, hogy hozzon ellene sententziát, hozott is, de mivel azon irasáért, mellyben XV *Lajos* király alatt *Meapnon* Kancel.

larius ellen a' Parlamentomot védelmezte, néki kedvezett, és *Calonne* miniszternek is sok ellenségei vóltak, büntelennek lenni mondotta, még pedig úgy, hogy előbbeni hivatalyát is megtartotta, azzal a' külömbséggel, hogy a' midőn *Calonne* a' királyi tanácsban jelen vólt, akkor *Lemaitre* helyett más hivatalbéli társa folytatta az ő kötelességét. A' *Sensi* Érsek ministersége ellen is nagyon tsipkedő irást adott ki *Lemaitre* és ismét a' bastillába küldetett; hanem *Nekker* finansz ministersége alatt újobban szabadon bocsátatott. *Roberspiere* kegyelensége alatt egész esztendeig ült a' tömlötzben.

Rovere ellen azt beszélette *Legendre*, hogy ő lett legyen a' déli Fr. osztályokban végbe ment mélfárlásoknak szerző oka, hogy ő vólna az idegen hatalmasságoknak, és előbbeni királyi hercegeknek ágense; hogy titoknak korában is egy idegen embert tartott magánál, és a' kormány-székeknek leg titkossabb végzéseit is tudtára adta a' respublika ellenségeinek. *Saladin* ellen semmi világos vádakat előhozni nem tudott, annál egyebet, hogy ő ingerlette Páris városának osztályait a' Convent két harmad része választásának megvetésére.

A' Fr. republikának déli osztályaiból Párisba ment, és a' Convent gátorja előtt meg jelent pátrióták a' köztök gyakorlott gyilkosságokról, a' többek közt illy példát hoztak elő, hogy *Tarraskonban* 45 patrioták egy magas toronyból a' köziklákra le taszítottak, melly szomorú játéknak nézésére igen sok ember jelent meg, a' kik, hogy nagyobb alkalmatossággal nézhessék azon kegyetlen dolgot, karfészek tétettek alájuk. — A' köziklákon öszve szakadt hólt testeknek melyeikre egy illetén igéssel írott fa táblák tétettek, *halálos büntetés alatt meg tiltatik ezeket el temetni*, 's azután a' *Rhodánus* vizebe hányattak.

Továbbá így szóllottak a' déli osztályból ment patrióta deputátusok: „A' *Marsiliai* kormány-
szék nemcsak meg nem büntette a' gyilkosokat;
sőt a' tömlötzöknek ajtajait is bé engedte töretni,
a' mellyekben sok ártatlan pátriótáknak ki onta-
tott a' vérek, egy aszizonynak négy hólnapos tse-
tsetsemő gyermekét édes anyjának szemei előtt
fojtották meg, annakutánna magát az aszizonyt
föbe lövén diribról darabra szaggatták hólt testét
a' tűzbe vetették. Negyven két foglyoknak hason-
ló sorsok vólt, 's még ekkor is azt kiáltották a'
gyilkosok: *éllyen a' respublica!*

A' *Ligerisi* osztályban lakó patriótáknak de-
putátusai hasonló panaszal jelentenek meg a'
Convent előtt. A' többi közt így szóllott szószol-
lójok: 6000 pátrióta familiák, *Agymond*, futották
ki honnyaikból, és imitt amott rejteznek az er-
dőségeken, a' *St. Etiennei* közönség el pusztita-
tott, házról házra jártak a' gyilkosok, és a' férjeket
feleségeiknek, a' gyermekeket szüleiknek szemeik
előtt öldösték meg. Meg nem elégedvén véreknek ki
ontásával, hólt testeiken is boszszújokat áilották,
és kemény kövekkel mōzsolták öszve fejeiket. —
Egy siránkozó aszizonynak, a' ki a' tigrisnél is
vadabb emigránsoknak öldöklőkezeik közt lelkét ki
fuvott férjét meg akarta ölelni, ki nyújtott kezeit
el vagdalták 's a' t. „Beszédének végzése után
arra kérte a' szószolló a' Conventet, hogy nem
életeknek el vétele, hanem számkivetésbe valókül-
detések által büntesse meg azon kegyetlen roya-
listákat.

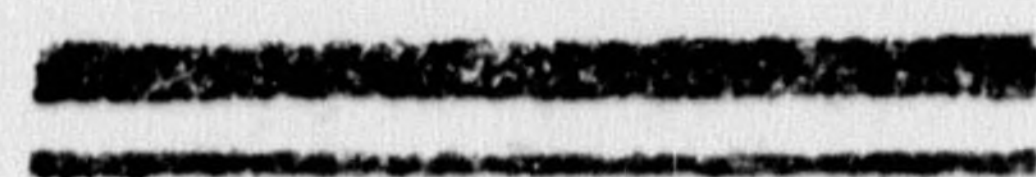
Az *Octob. 18 dik* napján tartott gyűllésben
hofszasan beszéllett *Loucher* a' Fr. republikának
jelenvaló állapotjáról, sok okokkal meg mutatta,
hogy minden gonofznak okai a' pénzel kereskedő
uzsorások, és aristokraták légyenek, a' kikkel min-
den kormányzékek, az armádiák, sőt a' Convent-
nek Cancelláriai is tellyesek, és következő decre-
tumokat tett felellenek. 1.) Hogy az elleségnek
az árra a' napi bérhez illendöképen határozassék

meg. 2.) Hogy az uzsorások ellen hozatott törvények szorosán tellyesítessenek bé. 3.) Hogy az Egalite palotája, holott minden erköltstelen emberek öfzve gyüllenek, záratassék bé, és tétessék katona kalfzarmává. 4.) Hat ezer livrára büntessenek azok, a' kik gabonáikat papiros pénzért eladni nem akarják, és ha másodszor is azt miveleléndik, vettessenek számkivetésbe. 5.) A' szemtelen ótsárlók két elztendőre küldessenek ki hazájokból, 6.) A' királyi méltóságot prédikálló újság írók küldessenek számkivetésbe, 's mind addig ott tartassanak, valameddig békessége nem léfzen a' respublikának. 7.) Az emigránsok atyafiai a' kékességig minden közönséges hivatalokból rekefztessenek ki. 8.) Rendeltessék ki egy különös commissió a' Cancelláriának Rojalistáktól való meg tisztogatásokra. 9.) Minden ki küldetett, de ismét vizfza tért papok, és emigránsok legottan fogattassanak el, 's 8 napok alatt transportáltassanak. 10.) Minél előbb vettessék vége a' *Wendei* háborúnak 's a' t. *Louchernek* ezen beszédje és fel tétélei nagy meg elégedéssel vétetődtek, és az a' rendelés tétetett, hogy az elsőbb tikkelyek nyomtassanak ki, a' utólsóbbak pedig küldessenek a' Commissiókhoz a' további visgálás végett.

Az *Octob. 20-dikán* tartatott gyüllésben egy milliárd és 83 millió livra rendeltetett a' respublika szükségeire, nevezetesen a' végre hajtó directorium számára építetendő palotára 50 millió; a' szegények segítségekre 2 millió, a' Fr. armádiának 500 millió; a' tengeri dolgokra és colóniákra 260 millió; és a' közönséges kints tárra két millió. Az utólsó Párisi zenebona indítóinak nyomozásokra ki rendelt katona Commissióknak 10 napok adattak előbbi idejekhez, hogy annyival szorosabban, és igasságosabban meg visgálhassák a' bünösöket. Ugyan ekkor ismét elő fordúlt ez a' kérdés, minémü köntöst visellyenek ennekutánna a' nemzeti képviselők? *Gregoire* azt mondotta,

hogy a' jövendő Conventnek tettzésére hagyatásék e' dolognak meg határozása, hogy ok is a' Frantzia módi szerént visellyék, és tsak köntösöknek színe által különböztessék meg magokat másoktól.

A' *Lemaitre* irásai töbnire a' *Hünigeni* posta petséttel vóltak meg petséteztelve, és Bâselbül küldettek. Néhány azok között a' Provintziai Gróftól vagy inkább *XVIII Lajostól* való vólt. Ezeknek a' leveleknek lineai fekete tintával irattak, és indiferens dolgokat foglalnak magokban; hanem a' lineák között való különkülönbféle vonásokban, a' mellyeket tsak azok értenek, a' kik ezen titkot tudják, vagyon a' valóságos correspondentzia. *Conde* hertzeg a' 77 dik, a' *Provintziai* Gróf a' 44 dik, az *Artésiai* Gróf a' 29-ik szám által adattak elő. A' többiek közte' vagyon egyik levélben iratva: „*Juliustól Septemberig* 1795-ben. *St. Mauri*, *Calonnénak* atyafia tétetett a' katolika ármádiának Tárnok mesterévé, a' ki is 8 milliót hozott *Londonból* assignátákban; szükség azon papirosokat meg szerzenünk, a' mellyekben a' koronázás tzerimoniái le irattak. — *Gallóis* úr, a' ki ennekelötte a' pósta hivatalnál vólt, leg jobban ki fogja annak módját találni; leg alább szükség azon könyveket meg szereznünk, a' mellyekben a' XIV, XV, és XVI-dik *Lajos* királyok koronázásoknak tzerimoniái fel vagynak jegyeztetve. *Mauri* abbas úgy vélekedik, hogy minél elébb határozzuk meg e' dolgot. Nem sokára által meg *Conde* a' *Rénuson*, 's egyenesen a' Fr. Comitatusba fog bé rohanni. A' Convent által meg határozott hadakozásnak planuma kezünknel vagyon; kiváltképen a' *Lyon*i környékre kell nekünk vigyáznunk; *Puissaye* igen fortélyos ember. *Monsieur* 163 *Lajos* kereltjeit küldött *Wendébe*. A' *Párisi Gens d' Armeé*, az az nationális gárdisták leg jobb szolgálatot tehetnek. *Párisban* több correspondentziánknek kelletik lenni, és *Bâselben*

néhány személyeket pártunkra hajtánunk. A' 77-dik numerus most keveset mivel 's a' t. A' *Le-maitrenél* találtatott correspondentiákról azt végzette a' Convent, hogy azok nyomtatassanak ki.

Párisból Octob. 15-dikén. Néhány napoktól fogva rendkívül való módon foglalatoskodik a' politzia az uzsorásoknak és tzimborás társaiknak ki nyomozásokban és meg fogatásokban. Négy nappal ennekelötte egy embernél egy millió 873 600 livra, egy afzszonynál pedig 950 ezer livra találtatott; ez a' summa pénz a' *Tourton* és *Raver* pénzváltókhöz mondatik tartozni. Nem ré- giben mind *XVIII Lajosnak*, mind *Charettének* egy manifestuma circulált itten, mellyet egy abbé készi- tett, a' ki noha sok talentommal bír, de még sem kerülhette el a' politziának vigyázóságát és kezeit. Egy *Veronából Párisba* visszafizta tért dámánál is egy hasonló Olasz nyelven irt manifestum talál- tatott, 's a' miatt a' politzia eleibe idéztetett.

Oct. 22-dikén tartatott gyűllésben ismét hoz- zas beszédet tartott *Barrás* az Oct. 5-dikén és 6- dikán történt Párisi zenebonáról, Tsendességben vafiyon, ugyan, *úgymond* ő, Páris várasa; de még most is együtt tusakodnak az öfzve esküttek, még most is leveleznek a' Bási Commissióval, és az Anglus agensekkel. A' királyi méltóságnak, a' parlamentomoknak, a' nemesi rangnak, a' déz- máknak fel állítását, és a' *XVI Lajos* halálára voksolóknak meg öletését, az Amériki colóniák Anglusoknak; a' *Roussilóni* Grófság Spanyolok- nak; a' Lotharingiai 3 Püspökség Austriának; *Savoie*, *Bresse*, és *Bigey* Szárdusoknak való ál- tal adatásokat kívánnyák. — Mindnyájan oda lé- szünk, hogyha gyengén bánik a' Convent a' haza árulókkal; az emberiségnek nevében kérlek ben- neteket, legyetek álhatatosak. A' ti engedelmes- ségtek miatt kaptasolták öfzve magokat az öfzve esküttek; drága az idő; hogyha ma engedelme- sek vagytok, hólnap kegyetleneknek kell lennetek.

Garmier így szólott, a' melly kórmányszék *ügymond*, illendő módon nem uralkodik, utalatra méltó. Octob. 6-tól fogva semmit se miveltek. *Menou* ez a' gyalázatos *Menou* még most is él; az el futottak özve esküttek, a' kik tsak papiron guillotiniroztatnak meg ki terjesztik magokat az olztályokban. *Tallien* is sokat beszélt az özve esküttek meg büntetésében való restség ellen; mellyre nézve azt végzette a' Convent, hogy egy 5 személyből álló Commissio neveztessek ki, a' házának veszedelemből való ki mentésére alkalmas eszközöknek ki rendelésére, és végbe vitelére; a' minthogy azon nap estve tartott gyűlésben *Roux*, *Gayot*, *Tallien*, *Verduni Pons*, és *Dubois-Crance* neveztetek ki azon Commissóba.

S v é c i a.

A' *Stokholmba* küldetett Fr. követ *Riváls* úr Octob. 9-dikén ment első audientziára a' királyhoz. Oct. 7-dikén jelentetett bé a' királynak, és a' regens hertzegnek, 9-dikén pedig az özvegy királynénak. Az elsőbb napon vólt audientiája annyival fényesebb vólt, mivel azon napon inepeltetett az uralkodó herzeg születése emlékezetes napja, a' fő czerémónia mester, egy 8 lovas fényes hintóban vitte el a' nevezett követet szállásáról, az udvari fő mester fogadta a' királyi palotának gráditsánál, és a' fő komornyikhoz fel vezette, a' ki ötet egyenesen bé vitte a' király eleibe. A' király a' maga trónusában ülven körül vétetett a' Regens hertzeg, és udvari kavallérok által, a' követnek királyhoz tartott beszédjére a' Státus titoknok felelt. A' minémű pompával vitetett bé a' királyi udvarba, ugyan azal vitetett vissza szállására. Mindenütt, a' merre el ment, szokott tiszteletet tettek néki a' katonák. —

Ezen hólnapnak első napjára, a' mellyen tudnillik az ifjú király 18 dik elztendejébe lépett,

és édes atya testamentoma szerént nékie feleség adatik, halasztotta a' regens hertzeg a' királyi mátkának ki nyilatkoztatását, a' melly napon az egész várasnak és minden játék néző helyeknek meg kellett világosítani.

D á n i a.

Egy különös királyi rendelkezésében azt parancsolja a' király a' Német Országi tartományai-
ban lévő előjáróknak, és kiváltképen a' törvényes dolgokra ügyelő tiztviselőknek, hogy az osztályokban, adósságokban és criminális dolgokban, ne csak ne halogattassanak az ügyek, sőt inkább, mennél lehet jobban és hamarabb végeztessenek el, hogy ekképen ki kia' magáéhoz juthasson, a' főben járó dolgokért raboskodók pedig, ha ártatlanoknak találtatnak, annál hamarabb szabadon bocsátassanak, a' valóságos bűnösök ellenben annál hamarabb vegyék el érdemlett büntetéseket. Az osztályos dolgoknak végeztetésekre, az örökséget hagyó halálának napjától számolván, és a' criminális dolgokra nézve is hat hónap engedtetik. — Hogyha mindazáltal az utólsóbbak olly szövényesek legyenek, hogy azokat lehetetlen azon idő forgása alatt el végzeni, ilyenkor tegyenek az alsóbb forumok, avagy törvényes szekek, a' felsőbbeknél jelentést, a' melylyek a' körülállásokhoz képest hosszabb vagy rövidebb határt szabjanak az alsóbb forumoknak.

Elegyes Dolgok.

Noha békességes alkuba bocsátkozott a' Fényes Porta a' Persiai Fejedelemmel: mindazáltal még is mindenütt kemény hadi készüléteket tétet. A' Konstántzinápolyi nyughatatlan kösség gyakorolta tüzet támáaszt, mellynek meg zabolázására a' *Kapután Basa* váratik. *Verninac* Fr. minister még se vólt a' Török Császárnál audientzián; hanem úgy hallatik, hogy mivel már a' Spanyolok és

Frantziák közt kötött békesség ottan is ki hirdettetett, a' Fényes Porta is meg fogja esmérni a' Fr. respublikának valóságát, 's akkor olztán a' Császár is maga eleibe fogja botsátani az említett ministert. A' Prussziai, Svéciai és Dániai ministerek még most is gyakorta való conferentziát tartanak mind a' nagy Vezérrel mind a' Divánnal. — *Lüttichnek* Fr. respublikával való öfzve szerkesztetése a' múlt hólnapnak 12-dikén hirdettetett ki, 's ugyan akkor nagy innep tartatott *Lüttich* városában. — A' Svéviai kerületbéli gyűllés a' mostan uralkodó Würtembergi hertzeget azon kerület Feldmarsaljává, annak első szülött fiát az örökös hertzeget pedig lovás Generáljává választotta, és az elsőbbit a' kerületbéli *Württemberg* nevű gyalog; az utólsóbbat pedig azon kerületbéli dragónyos regementnek tulajdonossáivá tette. — Ezen alkalmatossaggal a' Bádeni örökös hertzeg a' Svéviai kerület hadi tármesterévé választatott. — A' Spanyol tengeri erőnek fő Directora *Ulloa*, igen tudós ember, és a' *Londoni*, *Berlini*, *Párisi*, és *Stokholmi* tudós Társaságoknak érdemes tagja, éltének 79 dik éíztendejében, a' múlt hólnapban meg hólt. — Igen sok hasznos astronomica, és természeti históriát tárgyazó jegyzések találtattak meg maradt irásai közt, a' melyeket ő a' Perui hegyeken gyűjtött magának. — Az utólsó Lengyel Országgi revolutió fő vezérének *Kosciuskónak*, a' ki még most is él, ambár már néhány közönséges levelek által meg hólnak lenni hirdettetett, két esztendőre való pensiót küldött *Washington* Generális, a' mellyet ugyan elvett, hanem azt a' vele együtt raboskodó Lengyel nemesek közt olztatta ki. Hallatik, hogy az Amériikai respublika meg szabadulásáért magára válalta a' közbenjárást, mivel ő nemcsak Lengyel, hanem Amériikai Generális is vólt, és a' 1773-dik esztendei Lengyel revolutió alatt, a' *Bárió* confoederációnak fejével Gr. *Pulavskyval* Amérikába ki menvén, az Amériikai revolutióban Was-

és édes atya testamentoma szerént nékie feleség adatik, halasztotta a' regens hertzeg a' királyi mátkának ki nyilatkoztatását, a' melly napon az egész várasnak és minden játék néző helyeknek meg kellett világosítani.

D á n i a.

Egy különös királyi rendelkezésében azt parancsolja a' király a' Német Országi tartományai-ban lévő előjáróknak, és kiváltképen a' törvényes dolgokra ügyelő tiztviselőknek, hogy az osztályokban, adósságokban és criminális dolgokban, ne csak ne halogattassanak az ügyek, sőt inkább, mennél lehet jobban és hamarabb végeztessenek el, hogy ekképen ki kia' magáéhoz juthasson, a' főben járó dolgokért raboskodók pedig, ha ártatlanoknak találtatnak, annál hamarabb szabadon bocsátassanak, a' valóságos bűnösök ellenben annál hamarabb vegyék el érdemlett büntetéseket. Az osztályos dolgoknak végeztetésekre, az örökséget hagyó halálának napjától szám-lálván, és a' criminális dolgokra nézve is hat hól-nap engedtetik. — Hogyha mindazáltal az utól-sóbbak olly szövényesek legyenek, hogy azokat lehetetlen azon idő forgása alatt el végzeni, ilyenkor tegyenek az alsóbb forumok, avagy törvényes szekek, a' felsőbbeknél jelentést, a' mely-lyek a' körülállásokhoz képest hosszabb vagy rövidebb határt szabjanak az alsóbb forumoknak.

Elegyes Dolgok.

Noha békességes alkuba bocsátkozott a' Fényes Porta a' Persiai Fejedelemmel: mindazáltal még is mindenütt kemény hadi készülteket tétet. A' Konstántzinápolyi nyughatatlan kösség gyakor-ta tüzet támáslt, mellynek meg zabolázására a' *Kapután Basa* váratik. *Verninac* Fr. minister még se vólt a' Török Császárnál audientzián; hanem úgy hallatik, hogy mivel már a' Spanyolok és

Frantziák közt kötött békeség ottan is ki hirdettetett, a' Fényes Porta is meg fogja esmérni a' Fr. respublikának valóságát, 's akkor ösztán a' Császár is maga eleibe fogja botsátani az említett ministert. A' Pruffziai, Svéciai és Dániai ministerek még most is gyakorta való conferentziát tartanak mind a' nagy Vezérrel mind a' Divánnal. — *Lüttichnek* Fr. respublikával való öfzve szerkesztetése a' múlt hólnapnak 12-dikén hirdettetett ki, 's ugyan akkor nagy innep tartatott *Lüttich* várasában. — A' Svéviai kerületbéli gyűllés a' mostan uralkodó Würtembergi hertzeget azon kerület Feldmarsaljává, annak első szülött fiát az örökös hertzeget pedig lovás Generáljáa választotta, és az elsőbbit a' kerületbéli *Württemberg* nevű gyalog; az utólsóbbat pedig azon kerületbéli dragónyos regementnek tulajdonossáivá tette. — Ezen alkalmatossaggal a' Bádeni örökös hertzeg a' Svéviai kerület hadi tármesterévé választatott. — A' Spanyol tengeri erőnek fő Directora *Ulloa*, igen tudós ember, és a' *Londoni*, *Berlini*, *Párisi*, és *Stokholmi* tudós Társaságoknak érdemes tagja, éltének 79 dik éíztendejében, a' múlt hólnapban meg hólt. — Igen sok hasznos astronomica, és természeti históriát tárgyazó jegyzések találtattak meg maradt írásai közt, a' melyeket ő a' Perui hegyeken gyűjtött magának. — Az utólsó Lengyel Országí revolutió fő vezérének *Kosciuskónak*, a' ki még most is él, ambár már néhány közönséges levelek által meg hólnak lenni hirdettetett, két esztendőre való pensiót küldött *Vashington* Generális, a' mellyet ugyan elvett, hanem azt a' vele együtt raboskodó Lengyel nemesek közt ösztatta ki. Hallatik, hogy az Amériikai respublika meg szabadulásáért magára válalta a' közbenjárást, mivel ő nemtsak Lengyel, hanem Amériikai Generális is vólt, és a' 1773-dik esztendei Lengyel revolutió alatt, a' *Báró* conföderációnak fejével Gr. *Pulavskyval* Amérikába ki menvén, az Amériikai revolutióban Was-

hington alatt tanulta a' hadi mesterséget. — *Pao* *li* Korsikai híres Generális Angliába hivatott, holott rangjához illendő pensiót fog nyerni, és az ő távol létele alatt a' *Korsikai* nyughatatlanságoknak is vége lenni. — Az Austriai Belgiumnak Fr. respublikával való öfzve szerkesztetésének híre sok városokban és falukban nagy szomorúságot, és békételenséget okozott. — Nem maga *Polignac* hertzegné, a' ki már ennekelötte két esztendővel meg hólt, hanem *Polignac* hertzeg testvér hugja vala az, a' ki Pétersburgba utazott. — Ez a' hertzeg fő póstamester vólt néhai *XVI Lajos* uralkodása alatt; hanem a' Fr. revolúciónak ki ütése után egész familiájával együtt ki költözött hazájából, és 20 milliómot mentett meg a' veszedelemtől, melly summából 10 milliómot a' *Velenzei*, 5 milliómot a' *Génuai* respublikának adott interesre, 5 milliómot pedig Romában tett le. — Egy olly *Krimiai* uradalmat ajándékozott néki az Orosz Császárné, mellyben 34 faluk vagynak; ennek kezére való vitelére utazik először Pétersburgba, onnan pedig Krimiába. — A' minap vitézeink által el fogatott *Oudinot* Fr. Generális, egy Párisi teatrom directorának kedvesétől született fia, mind ő, mind adjutánsa a' *Landaui Rosenstiel* Heidelbergában vagynak. — Az *Amsterdami* lakosok számba vételének alkalmatosságával 25244 házak; 191855 keresztények, 20335, zsidók, és 1453 idegenek találtattak ottan. — *Harlemben* 24227, *Dordrechtben* 18014 lelkek laknak. — Austriai Belgiumból sok Fr. seregek marsiroznak a' *Jourdan* Generális armádiájához. Ez a' Generális minden bagázsiáját Kolóniába küldötte által, holott nagy félelmet okozott a' Frantzia seregeknek zerecentsétlensége.